

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Historii
dla uczniów gimnazjów
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2012/2013**

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap: wojewódzki
Data: 07.03.2013. r.
Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 10 stron i 17 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są trzy lub cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „x” **bezpośrednio na arkuszu.**
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „x”.
7. Zadanie np. z luką, na dobieranie lub innego typu wykonaj zgodnie z poleceniem.
8. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

liczba punktów możliwych do uzyskania: 60
liczba punktów umożliwiająca uzyskanie tytułu laureata: 54

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	4	2	5	6	1	5	3	3	3	2	4	4	3	3	2	6	4	60
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																		

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący -	7. Członek -
2. Członek -	8. Członek -
3. Członek -	9. Członek -
4. Członek -	10. Członek -
5. Członek -	11. Członek -
6. Członek -	12. Członek -

Zadanie 1. (0 – 4)

Przyporządkuj podanym postaciom informacje na ich temat. Wpisz odpowiednią cyfrę w wykropkowanym miejscu.

- A. Józef Bem
- B. Piotr Ściegienny
- C. Adam Jerzy Czartoryski
- D. Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki

1. Stał na czele organizacji nazywanej Hotel Lambert.
2. Sprawował urząd ministra skarbu w Królestwie Polskim, założył Bank Polski.
3. Był przywódcą Sprzysiężenia Podchorążych, organizatorem nocy listopadowej.
4. Brał udział w powstaniu listopadowym oraz w Wiośnie Ludów w Galicji i na Węgrzech.
5. W *Złotej księżeczce* i *Liście Ojca Św. Grzegorza Papieża do rolników i rzemieślników...* wzywał chłopów do udziału w powstaniu.

A-..... B-..... C-..... D-.....

Zadanie 2.(0 – 2)

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.

Odezwa Komitetu Centralnego Gwardii Narodowej

Obywatele!

Dzisiaj mieliśmy możliwość podziwiać największe wydarzenie w dziejach ludu.[...]Paryż w uniesieniu witał swą rewolucję.[...]

Dwieście tysięcy ludzi wolnych zgromadziło się po to, by ugruntować swoje wolności przy wtórze armat proklamować nowy porządek. Niechże szpiedzy wersalscy, którzy włóczą się dookoła naszych murów, powiedzą swym panom, jakim uniesieniem tętnią serca naszych obywateli i jak to uniesienie ogarnia całe miasto i wybiega daleko poza jego mury.[...]

Źródło: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych, Czasy nowożytne*, Toruń 2004, s.15.

A. Cytowana odezwa Komitetu Centralnego dotyczy

1. wybuchu Wiosny Ludów.
2. detronizacji Napoleona III.
3. rozpoczęcia rewolucji lipcowej.
4. proklamowania Komuny Paryskiej.

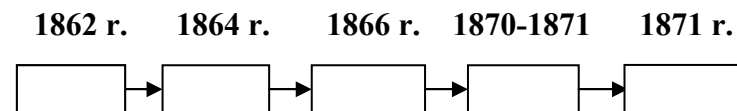
B. Podaj datę roczną tego wydarzenia.

.....

Zadanie 3.(0 – 5)

Uzupełnij schemat dotyczący procesu jednoczenia Niemiec w XIX w.

Wpisz do prostokątów litery oznaczające właściwe wydarzenia.

- A. Wojna prusko-francuska
- B. Wojna Prus i Austrii z Danią
- C. Proklamowanie Cesarstwa Niemieckiego
- D. Utworzenie Związku Północnoniemieckiego
- E. Objęcie urzędu premiera Prus przez Ottona von Bismarcka

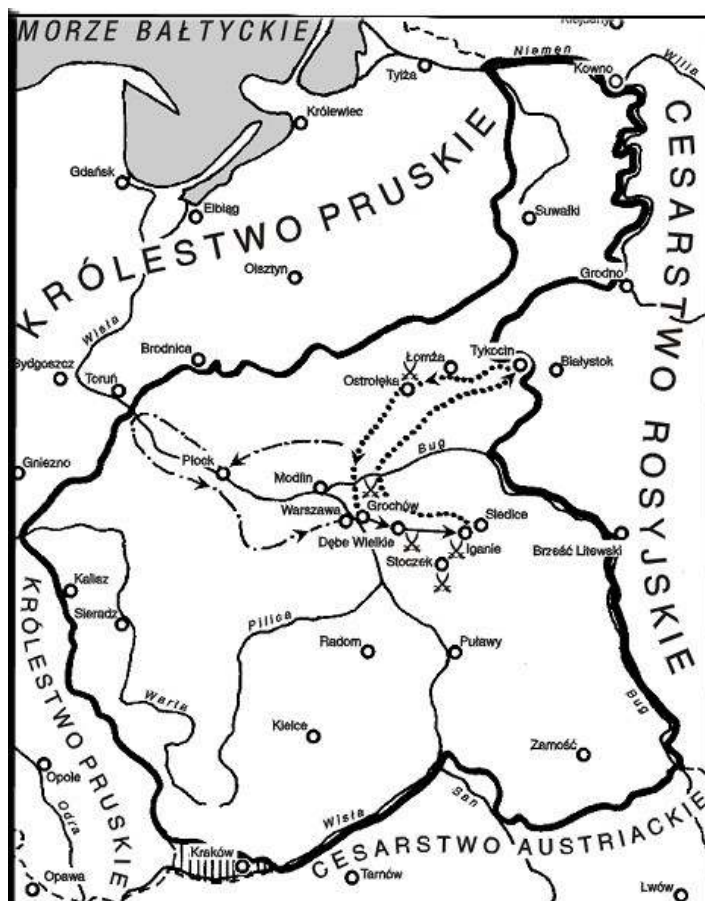
Zadanie 4.(0 – 6)

Uzupełnij tabelę dotyczącą polskich powstań zbrojnych, wpisując w odpowiednim miejscu znak X.

			<i>Powstanie krakowskie</i>	<i>Powstanie styczniowe</i>	<i>Powstanie listopadowe</i>
Przywódcy	A.	Józef Chłopicki			
	B.	Romuald Traugutt			
	C.	Józef Lompa			
	D.	Jan Tyssowski			
Skutki	1.	Utworzenie Wielkiego Księstwa Poznańskiego			
	2.	Wielka Emigracja			
	3.	Zniesienie autonomii Rzeczypospolitej Krakowskiej			
	4.	Uwłaszczenie chłopów			

Zadanie 5.(0 – 1)

Dokonaj analizy mapy i wybierz prawidłowe zakończenie zdania.

Źródło: *Encyklopedia Historia*, red. A. Nawrot, Kraków 2006, s. 469.

Zamieszczona mapa przedstawia przebieg powstania

- A. styczniowego.
- B. krakowskiego.
- C. listopadowego.
- D. kościuszkowskiego.

Zadanie 6.(0 – 5)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i wykonaj polecenia.

Źródło: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych*, T. 2, Toruń 2004, s.124.

A. Wyjaśnij, co symbolizują daty (1772, 1793, 1795) zamieszczone na ramionach krzyża.

.....

B. Dopisz odpowiednie wydarzenia do dat umieszczonych na krzyżu.

1831 –

1846 –

1848 –

1861 –

Zadanie 7.(0 – 3)

Przyporządkuj podanym opisom polskie partie polityczne.

	Stanowisko wobec I wojny światowej	Partia
A.	<i>Opowiedziała się w momencie wybuchu wojny po stronie Rosji.</i>	
B.	<i>Zorganizowała i podjęła działania zbrojne przeciwko Rosji na początku wojny.</i>	
C.	<i>Odrzuciła ideę współpracy z którymkolwiek z zaborców, dążyła do wywołania rewolucji.</i>	

Na podstawie: T. Schramm, *Wygrać Polskę 1914-1918*, Warszawa 1989, s.55.

- 1. Polska Partia Socjalistyczna (PPS)**
- 2. Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)**
- 3. Stronnictwo Demokratyczno-Narodowe (SD-N)**
- 4. Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy (SDKPiL)**

Zadanie 8.(0 – 3)**Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenie.****Rezolucja stanu Missisipi o konieczności secesji – 30 listopada 1860 roku***Zważywszy, że Związek Konstytucyjny (Unia) został utworzony przez kilka Stanów w pełni suwerennych dla wspólnej korzyści i obrony:**wbrew zasadom Unii tak ustalonym, mieszkańcy Stanów Północnych zajęli wrogie stanowisko wobec Stanów Południowych;**Że przy pomocy ochotników stowarzyszeń, prywatnych agencji i prawodawstwa stanowego ingerują w sprawy instytucji niewolnictwa;**Że pozbawiając obywateli Stanów Południowych ich własności sami nie zgadzają się, aby z zewnątrz mieszano się w sprawy ich wewnętrznej polityki;**Dlatego:**Niech ciało ustawodawcze Senatu Missisipi podejmie rezolucję, w której da wyraz swemu przekonaniu, iż secesja każdego ze skrzywdzonych stanów jest jedynym sposobem wyrównania tych krzywd.*Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych*, T.2, Toruń 2004, s.19-20.**A. Oceń, na podstawie tekstu i wiedzy własnej, czy podane zdania są prawdziwe czy fałszywe, wpisując obok nich w tabeli odpowiednio *Prawda* lub *Falsz*.**

A.	<i>Jedną z przyczyn wojny domowej w Stanach Zjednoczonych było dążenie Południowych Stanów do zniesienia niewolnictwa.</i>	
B.	<i>Secesja oznaczała wystąpienie z Unii Stanów Południowych, które utworzyły Skonfederowane Stany Ameryki.</i>	
C.	<i>Wojna secesyjna zakończyła się w 1865 roku zwycięstwem Unii.</i>	

Zadanie 9.(0 – 3)**Przyjrzyj się fotografii, a następnie wykonaj polecenia.**Źródło: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych*, T. 2, Toruń 2004, s.76.**A. Jak nazywa się budowla zamieszczona na fotografii?**

.....

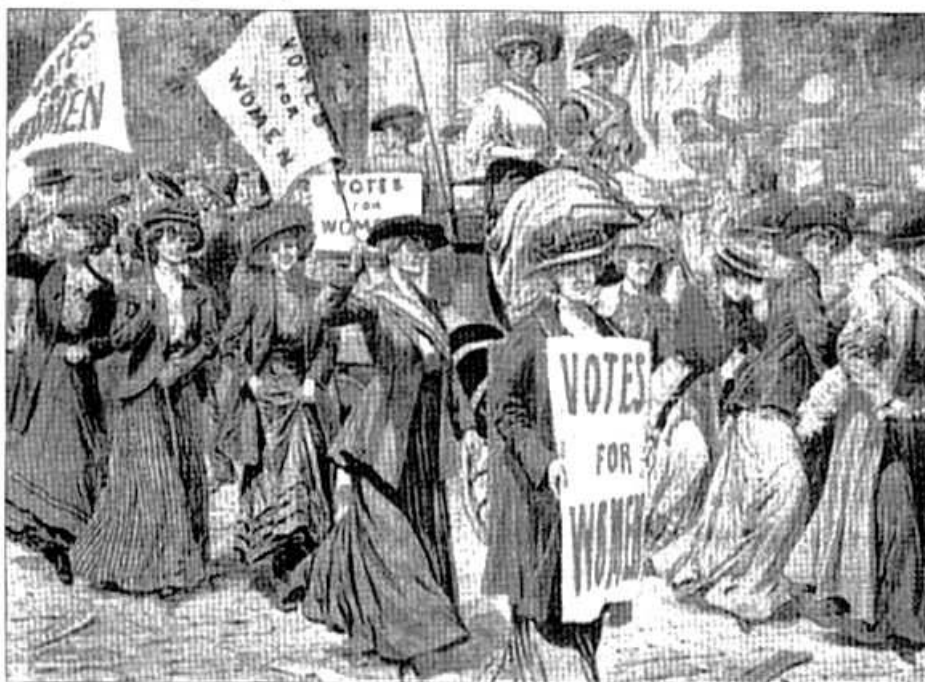
B. Podaj nazwę miejscowości, w której znajduje się ta budowla.

.....

C. Wyjaśnij, dlaczego ta budowla jest symbolem możliwości technicznych XIX w......
.....

Zadanie 10.(0 – 2)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i wykonaj polecenia.

Źródło: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych*, T. 2, Toruń 2004, s.52.
Napisy na transparentach „Głosy dla kobiet”.

A. Podaj nazwę ruchu, którego zwolenniczki umieszczono na rycinie.

.....
B. Głównym postulatem tego ruchu było

1. wyrównanie płac kobiet i mężczyzn.
2. nadanie kobietom praw wyborczych.
3. umożliwienie kobietom studiowania na wyższych uczelniach.

Zadanie 11.(0 – 4)

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.

[...]3 lipca 1917 r. Niemcy zażądały od żołnierzy polskich przysięgi na wierność cesarzowi.[...] Takie postawienie sprawy: wóz albo przewóz odpowiadało w pewien sposób Piłsudskiemu. Jemu również potrzebne było wyjaśnienie sytuacji.[...]

Źródło: T. Schramm, *Wygrać Polskę 1914-1918*, Warszawa 1989, s.35.

Oceń, odwołując się do wiedzy własnej, czy podane poniżej zdania dotyczące żądań niemieckich, są prawdziwe czy fałszywe, wpisując obok w tabeli *Prawda* lub *Falsz*.

A.	<i>Piłsudski chciał wykorzystać powstałą sytuację dla uniezależnienia się od państw centralnych.</i>	
B.	<i>Większość żołnierzy i oficerów polskich uległa żądaniom niemieckim i złożyła przysięgę wierności cesarzowi.</i>	
C.	<i>W wyniku zaistniałej sytuacji, w lipcu 1917 r. Piłsudski objął dowództwo nad wojskami polskimi.</i>	
D.	<i>Efektom kryzysu przysięgowego było rozwiązanie Tymczasowej Rady Stanu i utworzenie Rady Regencyjnej.</i>	

Zadanie 12.(0 – 4)

Dokonaj analizy tabeli i wykonaj polecenia.

Wyznania religijne na początku XX wieku na ziemiach polskich

Dzielnica	Rok	Wyznanie w %					
		Katolickie	Mojżeszowe	Ewangelickie	Prawosławne	Grecko-katolickie	inne
Królestwo Polskie	1913	76,0	15,0	5,3	3,7	-	-
Galicja	1910	46,5	10,9	-	-	42,1	0,5
Wielkie Księstwo Poznańskie	1910	67,7	1,3	30,8	-	-	0,2
Pomorze Gdańskie	1910	51,8	0,8	46,8	-	-	0,6

Źródło: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych*, T.2, Toruń 2004, s.142.Oceń, czy podane zdania są prawdziwe czy fałszywe, wpisując obok nich w tabeli odpowiednio *Prawda* lub *Falsz*.

A.	<i>Najwięcej wyznawców judaizmu zamieszkiwało tereny Królestwa Polskiego.</i>	
B.	<i>W Wielkim Księstwie Poznańskim dominowali wyznawcy katolicyzmu.</i>	
C.	<i>Najwięcej protestantów mieszkało w zaborze pruskim.</i>	
D.	<i>Najmniej grekokatolików występowało na terenach południowo-wschodnich dawnej Rzeczypospolitej.</i>	

Zadanie 13.(0 – 3)

Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji i wykonaj polecenia.

Źródło: T. Schramm, *Wygrać Polskę 1914-1918*, Warszawa 1989, s.55.**A. Na ilustracji zamieszczono odznakę**

1. Obozu Wielkiej Polski.
2. Organizacji Wyzwolenia Polski.
3. Polskiej Organizacji Wojskowej.

B. Podaj imię i nazwisko twórcy tej organizacji.**C. Podstawowym celem działania tej organizacji w 1918 r. było**

1. podjęcie współpracy z niemieckim dowództwem.
2. zorganizowanie powstania zbrojnego przeciwko okupantom.
3. rozpoczęcie walki z państwami centralnymi w sojuszu z Rosją.

Zadanie 14.(0 – 3)

Przeczytaj tekst źródłowy i przyjrzyj się ilustracji, a następnie wykonaj polecenia.

Artykuł I

Rosja z jednej strony, a Niemcy, Austro-Węgry, Bułgaria i Turcja z drugiej, ogłaszają, że stan wojenny pomiędzy nimi ustał. Postanowiły one żyć między sobą w pokoju i przyjaźni. [...]*

Artykuł III

Obszary, leżące na zachód od ustalonej przez Umawiające się Strony linii, które należały poprzednio do Rosji, nie będą nadal znajdowały się pod jej władzą zwierzchnią [...].

Rosja zrzeka się wszelkiego mieszania się w wewnętrzne sprawy tych obszarów. Niemcy i Austro-Węgry mają zamiar określić przyszły los tych obszarów po porozumieniu się z ich ludnością. [...]

* Rosyjska Federacyjna Socjalistyczna Republika Radziecka

Źródło: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych*, T.3, Toruń 2005, s.10.

Rysunek satyryczny: Projektowana mapa Królestwa Polskiego

Źródło: T. Schramm, *Wygrać Polskę 1914-1918*, Warszawa 1989, s. 45.

A. Podaj datę (miesiąc i rok) oraz miejscowość, w której zawarto cytowany pokój.

Data: **Miejscowość:**

B. Dokonaj interpretacji zamieszczonego rysunku, biorąc pod uwagę treść cytowanego pokoju.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 15.(0 – 2)**Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.**

[...]15 sierpnia 1917 r. w Lozannie został zawiązany Komitet. Pełnił on funkcje ministerstwa spraw zagranicznych i zyskał sobie status rządu tymczasowego, czyli reprezentował wobec Zachodu, interesy mającego powstać państwa polskiego.[...]

Na podstawie: T. Schramm, *Wygrać Polskę 1914-1918*, Warszawa 1989, s.41.

A. Podaj pełną nazwę Komitetu.

.....

B. Podaj imię i nazwisko prezesa Komitetu.

.....

Zadanie 16. (0 – 6)**Uzupełnij tabelę dotyczącą bitew I wojny światowej, wpisując datę i miejsce starcia.**

	Opis bitwy	Rok	Miejsce
A.	<i>Największa bitwa I wojny światowej, pochłonęła ponad 1 milion ofiar, po raz pierwszy użyto w niej czołgów.</i>		
B.	<i>Kilkudniowa bitwa, która powstrzymała marsz Niemców na zachód i zdecydowała o klęsce „wojny błyskawicznej”.</i>		
C.	<i>Podczas tej bitwy, Niemcy po raz pierwszy zastosowali gaz musztardowy, który powodował poważne obrażenia w postaci poparzeń.</i>		

Zadanie 17.(0 – 4)**Uzupełnij tekst, wpisując brakujące informacje dotyczące rewolucji w Rosji.**

8 marca (23 lutego).....r. doszło do strajków i wystąpień w Piotrogradzie. Władzę przejął Rząd Tymczasowy, a car abdykował. Dzięki pomocy wywiadu niemieckiego

(imię)

do Rosji powrócił z emigracji , który ogłosił tezy kwietniowe,

(imię i nazwisko)

zawierające program przejścia władzy przez bolszewików. W nocy z 6 na 7 listopada (z 24 na 25 października) bolszewicy zajęli Pałac Zimowy, a następnie utworzyli rząd pod nazwą

.....

(nazwa rządu)

Brudnopis